

Právní minimum ZP

Okruhy

1. Práva a povinnosti občanů v péči o zdraví (práva občanů, práva pacientů, právo pacienta na informace)
2. Základní povinnosti zdravotnických pracovníků
3. Informovaný souhlas se zdravotním výkonem; odmítnutí zdravotní péče pacientem, forma a náležitosti negativního reversu
4. Právní odpovědnost ve zdravotnictví (občanskoprávní odpovědnost poskytovatele zdravotních služeb; trestní odpovědnost lékaře; disciplinární odpovědnost lékaře; přestupky a správní delikty ve zdravotnictví.
5. Zdravotnická dokumentace, soukromí pacienta a práva osob blízkých
6. Role státu ve zdravotní péči, Státní správa a samospráva ve zdravotnictví, Stavovské komory, povinnosti členů ČLK
7. Poskytovatel zdravotnických služeb, povinnosti a podmínky provozování ZS; (akreditace poskytovatelů zdravotnických služeb Soustava poskytovatelů zdravotnických služeb, druhy a formy zdravotní péče)
8. Financování zdravotní péče
9. Systém zdravotnických povolání, základní předpoklady výkonu povolání lékaře; specializační vzdělávání lékaře, celoživotní vzdělávání lékaře
10. Pracovněprávní vztahy ve zdravotnictví

Dříve než začneme ...

Zákon o zdravotních službách (ZZS)

- Upravuje obecně zdravotní služby a podmínky jejich poskytování
- práva a povinnosti pacientů a osob pacientům blízkých, poskytovatelů zdravotních služeb, zdravotnických pracovníků

Zákon o specifických zdravotních službách (ZSZS)

- Vše co vybočuje ze „standardu“,
- Soubor výjimek ze ZSZS bez větší logické provázanosti
- Asistovaná reprodukce, Sterilizace, Psychochirurgické výkony, odběry krve, posudky, pracovní lékařství, Ochranné léčení

Občanský zákoník (OZ)

- Základní rámec pro společenské vztahy mezi lidmi
- Upravuje mj. Smluvní právo a odpovědnost

Dříve než začneme

Zdravotnický pracovník

- Dle zákona o zdravotních službách Lékaři i „nelékaři“
- Některé předpisy používají zdrav prac. v užším smyslu (nelékaři)

Jiný odborný pracovník

- pod odborným dohledem nebo přímým vedením zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování zdravotní péče vykonává činnosti, které přímo souvisejí s poskytováním zdravotní péče
- Psycholog, logoped, sociální pracovník, pracovní terapeut

Okruh č. 1

Práva a povinnosti občanů v péči o zdraví (práva občanů, práva pacientů, právo pacienta na informace)

Pacient má práva:

Jako občan

- na ochranu zdraví.
- na bezplatnou zdravotní péči
- na zdravotní pomůcky za podmínek, které stanoví zákon.

Jako pojištěnec

- Výběr zdravotní pojišťovny
- Časovou a místní dostupnost hrazených služeb
- Na léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely

Jako pacienta

- „Pacientem se rozumí fyzická osoba, které jsou poskytovány zdravotní služby“
- Jeho právům odpovídají povinnosti poskytovatele, zdravotnického pracovníka

Práva pacienta (§28 ZZS)

Právo na poskytování zdravotních služeb na náležitě odborné úrovni

- podle pravidel vědy a uznávaných medicínských postupů,
- při respektování individuality pacienta,
- s ohledem na konkrétní podmínky a objektivní možnosti.

na úctu, důstojné zacházení, na ohleduplnost v souladu s charakterem poskytovaných zdravotních služeb,

respektování soukromí při poskytování zdravotních služeb

- v souladu s charakterem poskytovaných zdravotních služeb,
- Související pravidla k osobám blízkým, zdravotnické dokumentaci apod

Práva pacienta (§28 ZZS)

zvolit si poskytovatele oprávněného k poskytnutí zdravotních služeb,

vyžádat si konzultační služby od jiného poskytovatele, popřípadě zdravotnického pracovníka, než který mu poskytuje zdravotní služby;

být seznámen s vnitřním řádem zdravotnického zařízení lůžkové nebo jednodenní péče

Práva pacienta (§28 ZoZS)

být předem informován o ceně poskytovaných zdravotních služeb nehrazených z veřejného zdravotního pojištění,

znát jména, a příjmení zdravotnických pracovníků přímo zúčastněných na poskytování zdravotních služeb

odmítnout přítomnost osob, které nejsou na poskytování zdravotních služeb přímo zúčastněny,

- Včetně osob připravujících se na výkon povolání zdravotnického pracovníka,

Práva pacienta (§28 ZoZS)

přijímat návštěvy ve zdravotnickém zařízení lůžkové nebo jednodenní péče,

- a to s ohledem na svůj zdravotní stav a
- v souladu s vnitřním řádem a
- způsobem, který neporušuje práva ostatních pacientů, pokud tento zákon nebo jiný právní předpis nestanoví jinak,

přijímat duchovní péči a duchovní podporu od duchovních církví a náboženských společností

na poskytování zdravotních služeb v co nejméně omezujícím prostředí při zajištění kvality a bezpečí poskytovaných zdravotních služeb.

Povinnosti pacienta(!)

- a) dodržovat navržený individuální léčebný postup, pokud s poskytováním zdravotních služeb vyslovil souhlas,
- b) řídit se vnitřním řádem,
- c) uhradit poskytovateli cenu poskytnutých zdravotních služeb, které mu byly poskytnuty s jeho souhlasem,
- d) pravdivě informovat ošetřujícího zdravotnického pracovníka o dosavadním vývoji zdravotního stavu, včetně informací o infekčních nemocech¹⁶⁾,
- e) nepožívat během hospitalizace alkohol nebo jiné návykové látky a podrobit se na základě rozhodnutí ošetřujícího lékaře v odůvodněných případech vyšetření za účelem prokázání, zda je nebo není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek.

Odmítnutí poskytnutí ZS

Potřeba rozlišovat

Odmítnutí Zdravotnickým pracovníkem

- Výhrada svědomí
- odmítnout poskytnutí zdravotních služeb pacientovi v případě, že by jejich poskytnutí odporovalo jeho svědomí nebo náboženskému vyznání

Nepřevzetí do péče poskytovatelem

- jestliže pacient, zákonný zástupce nebo opatrovník pacienta odmítne prokázání totožnosti
- by přijetím pacienta bylo překročeno únosné pracovní zatížení (Snížilo by to bezpečnost pacientů)
- přijetí brání provozní důvody
- není pojištěncem zdravotní pojišťovny, se kterou má poskytovatel uzavřenu smlouvu
  - Cizinci z EÚ mají zvláštní úpravu

Ukončení péče (poskytovatel)

- prokazatelně předá pacienta s jeho souhlasem do péče jiného poskytovatele,
- pomínou důvody pro poskytování zdravotních služeb; to neplatí, jde-li o registrujícího poskytovatele; ustanovení § 47 odst. 2 není dotčeno,
- pacient vysloví nesouhlas s poskytováním veškerých zdravotních služeb,
- pacient závažným způsobem omezuje práva ostatních pacientů,
- úmyslně a soustavně nedodrží navržený individuální léčebný postup, pokud s poskytováním zdravotních služeb vyslovil souhlas,
- nebo se neřídí vnitřním řádem
- přestal poskytovat součinnost nezbytnou pro další poskytování zdravotních služeb;

Informovaný souhlas se
zdravotním výkonem; odmítnutí
zdravotní péče

Okruh č. 2

Rozlišovat

Informovaný souhlas

svobodný, je-li dán bez jakéhokoliv nátlaku,

informovaný, je-li pacientovi před vyslovením souhlasu podána informace o zdravotním stavu;

Informace o zdravotním stavu

Informace o zdravotním stavu je pacientovi sdělena při přijetí do péče

dále vždy, je-li to s ohledem na poskytované zdravotní služby nebo zdravotní stav pacienta účelné.

Pacient se může vzdát

Informace o zdravotním stavu

- příčině a původu nemoci, jejím stadiu a předpokládaném vývoji,
- účelu, povaze, předpokládaném přínosu, možných důsledcích a rizicích navrhovaných zdravotních služeb,
- jiných možnostech poskytnutí zdravotních služeb, jejich vhodnosti, rizicích,
- další potřebné léčbě,
- omezeních a doporučeních ve způsobu života s ohledem na zdravotní stav a
- možnosti
  - vzdát se podání informace o zdravotním stavu
  - určit osoby kterým se mají podat informace nebo vyslovit zákaz o podávání informací o zdravotním stavu podle § 33.

Informace o nepříznivé diagnóze nebo prognóze zdravotního stavu pacienta může být v nezbytně nutném rozsahu a po dobu nezbytně nutnou zadržena,

- lze-li důvodně předpokládat, že by její podání mohlo pacientovi způsobit závažnou újmu na zdraví.

To neplatí pokud:

- **a)** informace o určité nemoci nebo predispozici k ní je jediným způsobem, jak pacientovi umožnit podniknout preventivní opatření nebo podstoupit včasnou léčbu,
- **b)** zdravotní stav pacienta představuje riziko pro jeho okolí,
- **c)** pacient žádá výslovně o přesnou a pravdivou informaci, aby si mohl zajistit osobní záležitosti.

Písemná forma souhlasu

- **Souhlas s hospitalizací** musí být vždy v písemné formě.
- Písemná forma souhlasu se vyžaduje, pokud tak stanoví jiný právní předpis nebo pokud tak s ohledem na charakter poskytovaných zdravotních služeb určí poskytovatel.
- Pozor na zákon o zdravotních službách, transplantační zákon,

Nesouhlas

Revers

Odvolání
souhlasu

Dříve vyslovené
přání

REVERS

- Pacientovi, kterému byla podána informace o zdravotním .....a který **odmítá vyslovit souhlas** s poskytnutím zdravotních služeb, **nejde-li o případ, kdy lze zdravotní služby poskytnout bez souhlasu, je opakovaně** podána informace o jeho zdravotním stavu v rozsahu a způsobem, ze kterého je zřejmé, že neposkytnutí zdravotních služeb může vážně poškodit jeho zdraví nebo ohrozit život.
- Jestliže pacient i nadále odmítá vyslovit souhlas, učiní o tom písemné prohlášení (revers).

Odvolání souhlasu

- Pacient může svůj souhlas s poskytnutím zdravotních služeb odvolat.
- Odvolání souhlasu není účinné, pokud již bylo započato provádění zdravotního výkonu, jehož přerušování může způsobit vážné poškození zdraví nebo ohrožení života pacienta.

Záznam

- Písemný souhlas, písemné odvolání souhlasu, popřípadě záznam o odvolání tohoto souhlasu je součástí zdravotnické dokumentace vedené o pacientovi;
- podepíše je pacient a zdravotnický pracovník.
- Odmítá-li pacient záznam podepsat, zdravotnický pracovník tuto skutečnost do záznamu doplní; podepíše zdravotnický pracovník a svědek.

Dříve vyslovené přání

- Pacient může pro případ, kdy by se dostal do takového zdravotního stavu, ve kterém nebude schopen vyslovit souhlas nebo nesouhlas s poskytnutím zdravotních služeb a způsobem jejich poskytnutí, tento souhlas nebo nesouhlas předem vyslovit

Poskytovatel bude brát zřetel na dříve vyslovené přání pacienta,

- má-li ho k dispozici,
- za podmínky, že v době poskytování zdravotních služeb nastala předvídatelná situace, k níž se dříve vyslovené přání vztahuje,
- pacient je v takovém zdravotním stavu, kdy není schopen vyslovit nový souhlas nebo nesouhlas.

- Bude respektováno jen takové dříve vyslovené přání, které bylo učiněno na základě písemného poučení pacienta o důsledcích jeho rozhodnutí, a to lékařem v oboru všeobecné praktické lékařství, u něhož je pacient registrován, nebo jiným ošetřujícím lékařem v oboru zdravotní péče, s nímž dříve vyslovené přání souvisí.
- Dříve vyslovené přání musí mít písemnou formu a musí být opatřeno úředně ověřeným podpisem pacienta. Součástí dříve vysloveného přání je písemné poučení ošetřujícího lékaře.

Dříve vyslovené přání

- a) není třeba respektovat, pokud od doby jeho vyslovení došlo v poskytování zdravotních služeb, k nimž se toto přání vztahuje, k takovému vývoji, že lze důvodně předpokládat, že by pacient vyslovil souhlas s jejich poskytnutím;
- b) nelze respektovat, pokud nabádá k takovým postupům, jejichž výsledkem je aktivní způsobení smrti,
- c) nelze respektovat, pokud by jeho splnění mohlo ohrozit jiné osoby,
- d) nelze respektovat, pokud byly v době, kdy poskytovatel neměl k dispozici dříve vyslovené přání, započaty takové zdravotní výkony, jejichž přerušlení by vedlo k aktivnímu způsobení smrti.

Nezletilý pacient

- Při poskytování zdravotních služeb nezletilému pacientovi je třeba zjistit jeho názor na poskytnutí zamýšlených zdravotních služeb, jestliže je to přiměřené rozumové a volní vyspělosti jeho věku.
- Tento názor musí být zohledněn jako faktor, jehož závažnost narůstá úměrně s věkem a stupněm rozumové a volní vyspělosti nezletilého pacienta.
- nezletilému pacientovi lze zamýšlené zdravotní služby poskytnout na základě jeho souhlasu, jestliže je provedení takového úkonu přiměřené jeho rozumové a volní vyspělosti odpovídající jeho věku.

Hospitalizace pacienta a poskytování zdravotních služeb bez souhlasu

Hospitalizace

- jeho zdravotní stav vyžaduje poskytnutí neodkladné péče a zároveň neumožňuje, aby vyslovil souhlas.

neodkladnou péči

- jde-li o zdravotní služby nezbytné k záchraně života nebo zamezení vážného poškození zdraví.

Okruh č. 3:

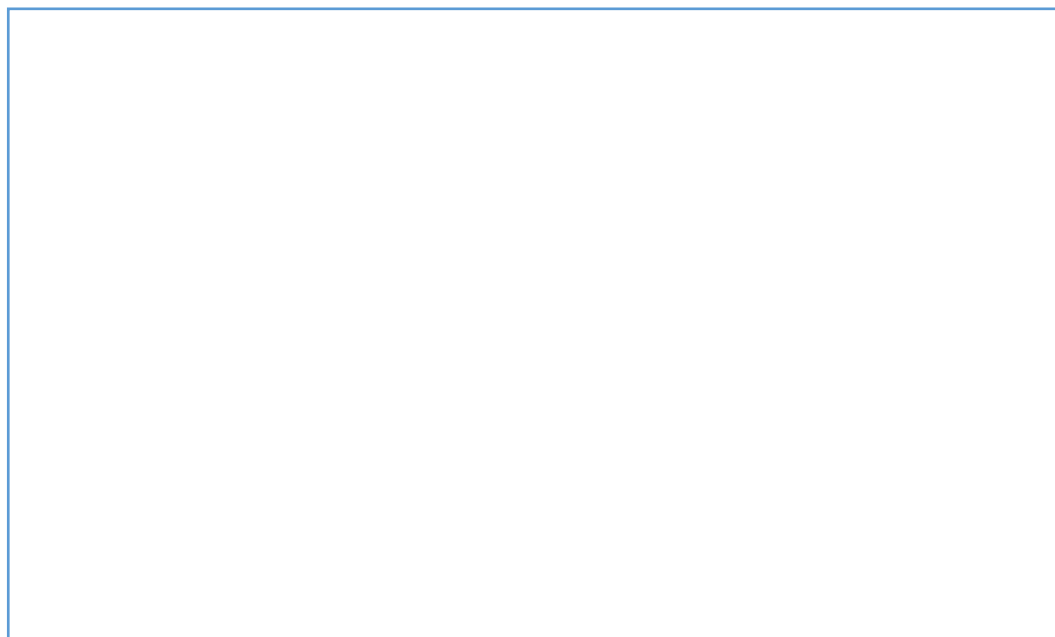
Základní práva a povinnosti zdravotnických pracovníků

Práva a povinnosti .....

Poskytovatel

Zdravotnický
pracovník

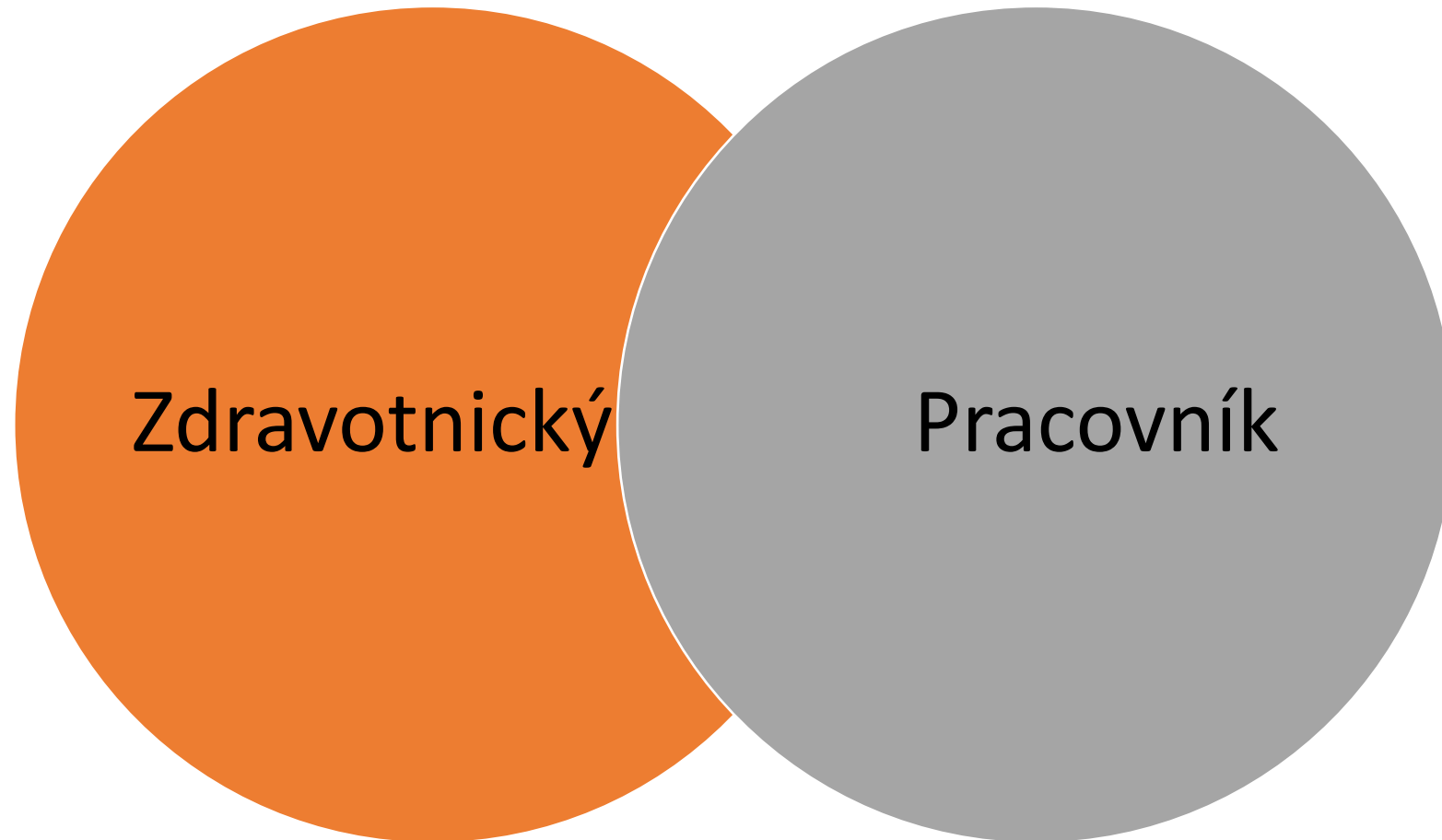
Práva a povinnosti .....

Zdravotnický
pracovník

Práva a povinnosti zdravotnického pracovníka

Zdravotnický pracovník je ...

- Osoba vykonávající zdravotnické povolání

Povinnosti ZP dle ZZS

- (a)** poskytovat zdravotní služby, ke kterým získal odbornou nebo specializovanou způsobilost, v rozsahu odpovídajícím jeho způsobilosti, zdravotnímu stavu pacienta, na náležitě odborné úrovni a řídit se etickými principy,
- b)** poskytovat neprodleně odbornou první pomoc každému, jestliže by bez této pomoci byl ohrožen jeho život nebo vážně ohroženo zdraví a není-li pomoc včas dosažitelná obvyklým způsobem, a zajistit mu podle potřeby poskytnutí zdravotních služeb,
- c)** plnit další povinnosti stanovené tímto zákonem nebo jinými právními předpisy.

Práva a povinnosti dle zákoníku práce

Zaměstnanec je povinen:

- podle pokynů zaměstnavatele
- konat osobně práce
- podle pracovní smlouvy
- v rozvržené týdenní pracovní době a
- dodržovat povinnosti, které mu vyplývají z pracovního poměru.

Na další výklad k ZP dnes
bohužel není čas

Práva zdravotnického pracovníka

Zdravotnický pracovník má právo

- a) získat od pacienta informace o tom, že pacient, kterému má poskytovat zdravotní služby, je nosičem infekční nemoci podle zákona o ochraně veřejného zdraví, a o dalších závažných skutečnostech týkajících se pacientova zdravotního stavu,
- b) neposkytnout zdravotní služby v případě, že by došlo při jejich poskytování k přímému ohrožení jeho života nebo k vážnému ohrožení jeho zdraví.

Výhrada svědomí

- Zdravotnický pracovník může odmítnout poskytnutí zdravotních služeb pacientovi v případě, že by jejich poskytnutí odporovalo jeho svědomí nebo náboženskému vyznání.
- O této skutečnosti je povinen ihned informovat poskytovatele, který zajistí pacientovi jiného zdravotnického pracovníka.
- Nemůže-li poskytovatel zajistit jiného zdravotnického pracovníka, zajistí pacientovi jiného poskytovatele, který mu zdravotní služby poskytne, pokud pacient zajištění jiného poskytovatele neodmítne.
- Zdravotnický pracovník nemůže odmítnout poskytnutí zdravotních služeb pacientovi z důvodu uvedeného ve větě první, pokud by odmítnutím došlo k ohrožení života pacienta nebo k vážnému ohrožení jeho zdraví a poskytovatel není schopen zajistit poskytnutí zdravotních služeb jiným zdravotnickým pracovníkem

Zdravotnická dokumentace a povinnost mlčenlivosti

Okruh č. 4

Zdravotnická dokumentace

Zdravotnická dokumentace ZOZS

- Poskytovatel je povinen vést a uchovávat zdravotnickou dokumentaci a nakládat s ní podle tohoto zákona a jiných právních předpisů.
Zdravotnická dokumentace je souborem informací podle odstavce 2 vztahujících se k pacientovi, o němž je vedena.

Obsah

a) identifikační údaje pacienta,

b) pohlaví pacienta,

c) identifikační údaje poskytovatele

d) informace o zdravotním stavu pacienta, o průběhu a výsledku poskytovaných zdravotních služeb a o dalších významných okolnostech,

e) údaje zjištěné z rodinné, osobní a pracovní anamnézy pacienta,

f) údaje vztahující se k úmrtí pacienta,

g) další údaje

Forma

Listinná

Elektronická

Souběžná

Nahlížení do zdravotnické dokumentace

Zdravotníční pracovníci

- osoby se způsobilostí k výkonu zdravotnického povolání
- v přímé souvislosti s poskytováním zdravotních služeb
- v rozsahu nezbytně nutném pro výkon povolání
- z důvodu splnění úkolů podle tohoto zákona nebo jiných právních předpisů
- při hodnocení správného postupu při poskytování zdravotních služeb,

Pacient

- v přítomnosti zaměstnance pověřeného poskytovatelem
- Právo činit si výpisy nebo kopie

Rodina, příbuzní, pozůstalí

- zákonný zástupce nebo opatrovník pacienta;
- osoby určené pacientem, zákonným zástupcem nebo opatrovníkem pacienta,
- osoby blízké zemřelému pacientovi:
  - informace o zdravotním stavu pacienta, který zemřel, a informace o výsledku pitvy, byla-li provedena, včetně práva nahlížet do zdravotnické dokumentace vedené o jeho osobě nebo do jiných zápisů vztahujících se k jeho zdravotnímu stavu a pořizovat z nich výpisy nebo jejich kopie.
  - Zemřelý mohl tento přístup předem zakázat

Studenti

- Osoby získávající způsobilost k výkonu povolání zdravotnického pracovníka nebo jiného odborného pracovníka a zdravotničtí pracovníci uvedení v § 46 odst. 2 (pedagogové) mohou do zdravotnické dokumentace vedené o pacientovi nahlížet v rozsahu nezbytně nutném pro zajištění výuky; to neplatí, jestliže pacient nahlížení prokazatelně zakázal.
- NE ! Výpisy, opisy

Pořizování kopií

V zásadě pořizuje poskytovatel

- úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením výpisu
- v případě, že je zdravotnická dokumentace vedena pouze v elektronické podobě, má pacient nebo jiná osoba oprávněná podle § 65 právo nahlížet dálkovým přístupem nebo na pořízení její kopie na technickém nosiči dat, který si určí, nebrání-li tomu technické možnosti poskytovatele; to neplatí, požaduje-li listinnou podobu.

Na místě může i osoba oprávněná ze zákona

O každém pořízení učinit záznam (s výjimkou zdrav. pracovníka)

Poskytovatel je povinen zachovat mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se dozvěděl v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb.

Za porušení povinné mlčenlivosti se nepovažuje

- předávání informací nezbytných pro zajištění návaznosti poskytovaných zdravotních služeb,
- sdělování údajů nebo jiných skutečností, je-li poskytovatel zproštěn pacientem mlčenlivosti
- pro potřeby trestního řízení
- v nezbytném rozsahu pro ochranu vlastních práv

Občanský zákoník (platí souběžně se ZZS)

- každý má právo na ochranu svého života a zdraví, jakož i svobody, cti, důstojnosti a soukromí,
- Nikdo nesmí zasáhnout do soukromí jiného, nemá-li k tomu zákonný důvod.
- Zejména nelze bez svolení člověka narušit jeho soukromé prostory, **sledovat jeho soukromý život nebo pořizovat o tom zvukový nebo obrazový záznam**, využívat takové či jiné záznamy pořízené o soukromém životě člověka třetí osobou, nebo takové záznamy o jeho soukromém životě šířit.

Trestní odpovědnost

- bude potrestán, kdo, byť i z nedbalosti, poruší povinnost mlčenlivosti tím, že neoprávněně zveřejní, sdělí nebo zpřístupní třetí osobě osobní údaje získané v souvislosti s výkonem svého povolání, zaměstnání nebo funkce, a způsobí tím vážnou újmu na právech nebo oprávněných zájmech osoby, jíž se osobní údaje týkají.
- **Až tři léta nebo zákaz činnosti**

Ochrana osobních údajů

- Zvláštní právní úprava
- Vztahuje se i na databáze mimo zdravotnickou dokumentaci
- Vztahuje se i na vzorky a biometrické údaje

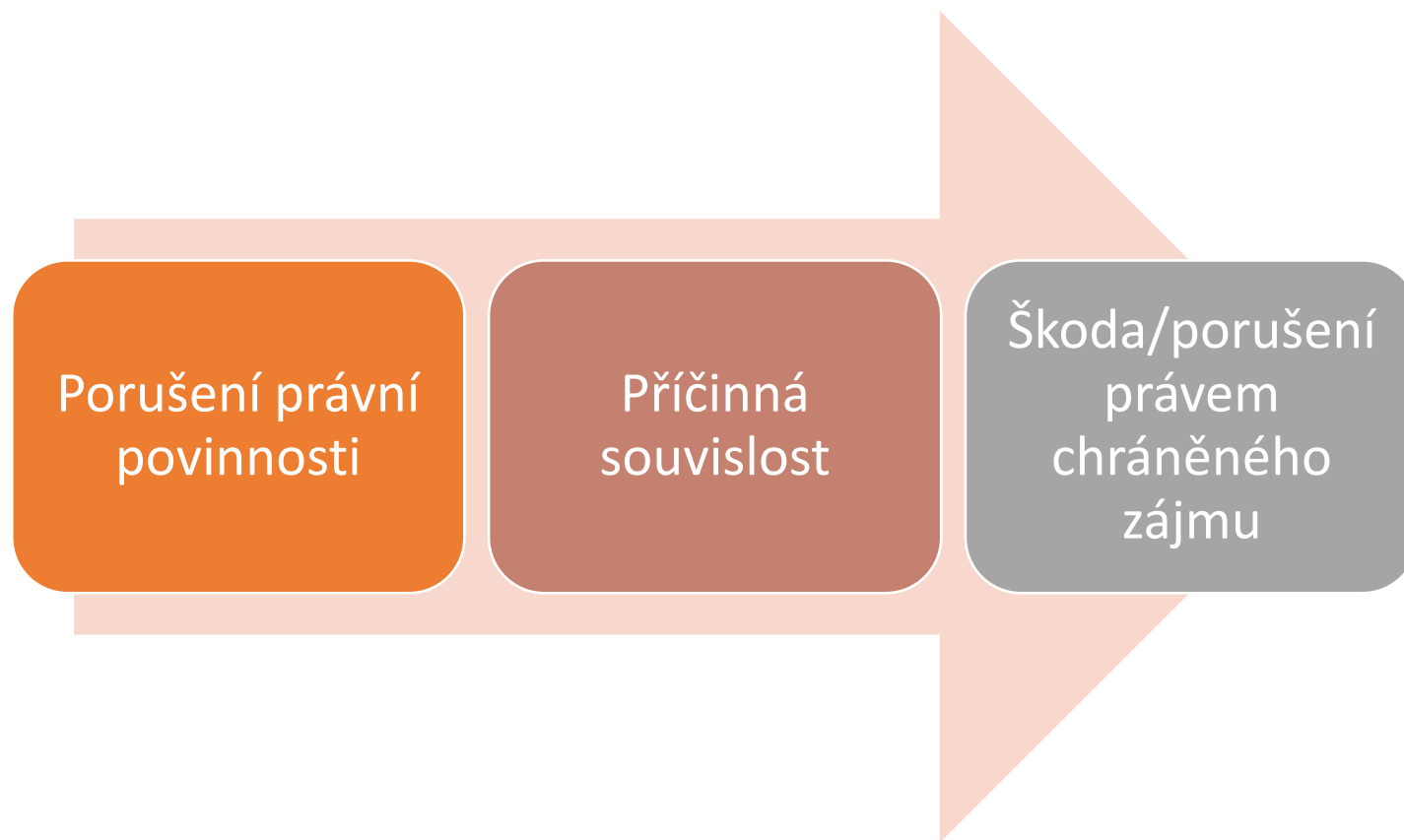
Okruh č. 5

Odpovědnost

Právní odpovědnost ve zdravotnictví

Předpoklady vzniku odpovědnosti

Porušení právní povinnosti

Povinnost
daná:

- Ze Smlouvy
- Ze Zákona

Typy
zavinění

- Úmysl
- Nedbalost

Lex artis

- Postup na „obvyklé“ úrovni
  - Soulad s profesními standardy
- Pacient má právo na poskytování zdravotních služeb na náležité odborné úrovni.
- Lex artis je pojem, který se vztahuje na poskytovatele i zdravotnického pracovníka

Složky lege artis

- Odborná kvalifikace zdravotnického pracovníka
- Poskytování léčební péče dle nejlepších a v dané chvíli dostupných možností
- Poskytování léčební péče bez nedbalosti

Seznam postupů lege artis

- V zásadě neexistuje
- Doporučení českých lékařských společností ...
- V konečném důsledku volba na lékaři

.....

Ten se až následně dozví od znalce zda jednal Lege Artis

Problémy

- Výhrada svědomí
- Odmítnutí péče pacientem
- Nedostatek prostředků k léčbě lege artis

Povinnost prevence

Vyžadují-li to okolnosti případu nebo zvyklosti soukromého života, je každý povinen počínat si při svém konání tak, aby nedošlo k nedůvodné újmě na svobodě, životě, zdraví nebo na vlastnictví jiného.

Povinnost zakročit na ochranu práv jiného každý kdo má kontrolu nad nebezpečnou situací.

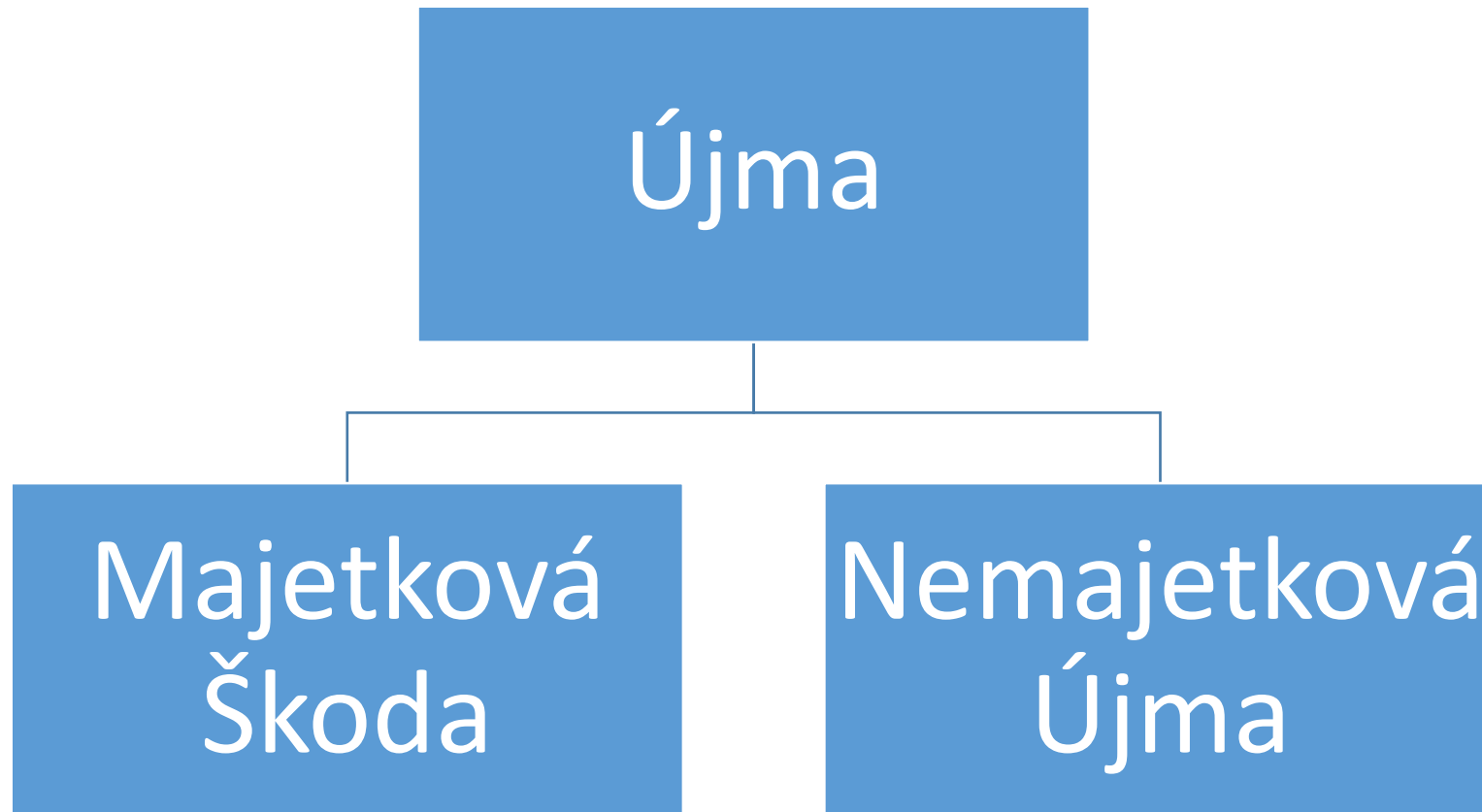

Typy odpovědnosti

- Občanskoprávní
- Pracovněprávní
- Správní
- Trestní

Odpoř�ednost dle práva občanského

Náhrada újmy

Nepřihlíží se k ujednání, § 2898

- které předem vylučuje nebo omezuje povinnost k náhradě újmy způsobené člověku na jeho přirozených právech,
- způsobené úmyslně nebo z hrubé nedbalosti;
- předem vylučuje nebo omezuje právo slabší strany na náhradu jakékoli újmy.

Náhoda

- Újmu způsobenou náhodou nahradí ten, kdo dal ze své viny k náhodě podnět, zejména tím, že poruší příkaz nebo poškodí zařízení, které má nahodilé újmě zabránit.

Vyloučení protiprávnosti

Nutná obrana

- Před útokem

Krajní nouze

- Před hrozící újmou

Omluvitelné vzrušení

- Při posouzení, zda někdo jednal v nutné obraně, anebo v krajní nouzi, se přihlédne i k omluvitelnému vzrušení mysli

Povinnosti k náhradě se škůdce **zproští**,

prokáže-li, že mu ve splnění povinnosti ze smlouvy dočasně nebo trvale zabránila:

- mimořádná
- nepředvídatelná
- nepřekonatelná
- překážka vzniklá nezávisle na jeho vůli.

§2919 – obohacení z deliktu

- Obohatil-li se škůdce na úkor poškozeného protiprávním činem nebo na základě jiné skutečnosti, která způsobila škodu, je škůdcovo obohacení i po promlčení práva poškozeného na náhradu škody bezdůvodné.

Škoda z provozní činnosti

- Kdo provozuje závod nebo jiné zařízení sloužící k výdělečné činnosti, nahradí škodu vzniklou z provozu, ať již byla způsobena vlastní provozní činností, věcí při ní použitou nebo vlivem činnosti na okolí.
- Povinnosti se zproští, prokáže-li, že vynaložil veškerou péči, kterou lze rozumně požadovat, aby ke škodě nedošlo.

Škoda způsobená věcí

- Kdo je povinen někomu něco plnit a použije při tom **vadnou** věc, nahradí škodu způsobenou vadou věci. To platí i v případě poskytnutí zdravotnických, sociálních, veterinárních a jiných biologických služeb.
- Nevztahuje se na nesprávně zvolenou věc.
- Způsobí-li škodu věc sama od sebe, nahradí škodu ten, kdo nad věcí měl mít dohled. (Ize se sprostít)

Škoda na odložené věci

- Je-li s provozováním nějaké činnosti **zpravidla spojeno odkládání** věci a byla-li věc odložena na místě k tomu určeném nebo na místě, kam se takové věci obvykle ukládají,
- nahradí provozovatel poškození, ztrátu nebo zničení věci tomu, kdo ji odložil, popřípadě vlastníku věci.
- Stejně nahradí škodu provozovatel hlídaných garáží nebo zařízení podobného druhu, jedná-li se o dopravní prostředky v nich umístěné a o jejich příslušenství.

Škoda způsobená informací nebo radou

- **Kdo se hlásí** jako příslušník určitého stavu nebo povolání k odbornému výkonu nebo jinak vystupuje jako **odborník**,
- nahradí škodu, **způsobí-li ji neúplnou nebo nesprávnou informací** nebo škodlivou radou
- danou za odměnu v záležitosti svého vědění nebo dovednosti.

Rozsah náhrady

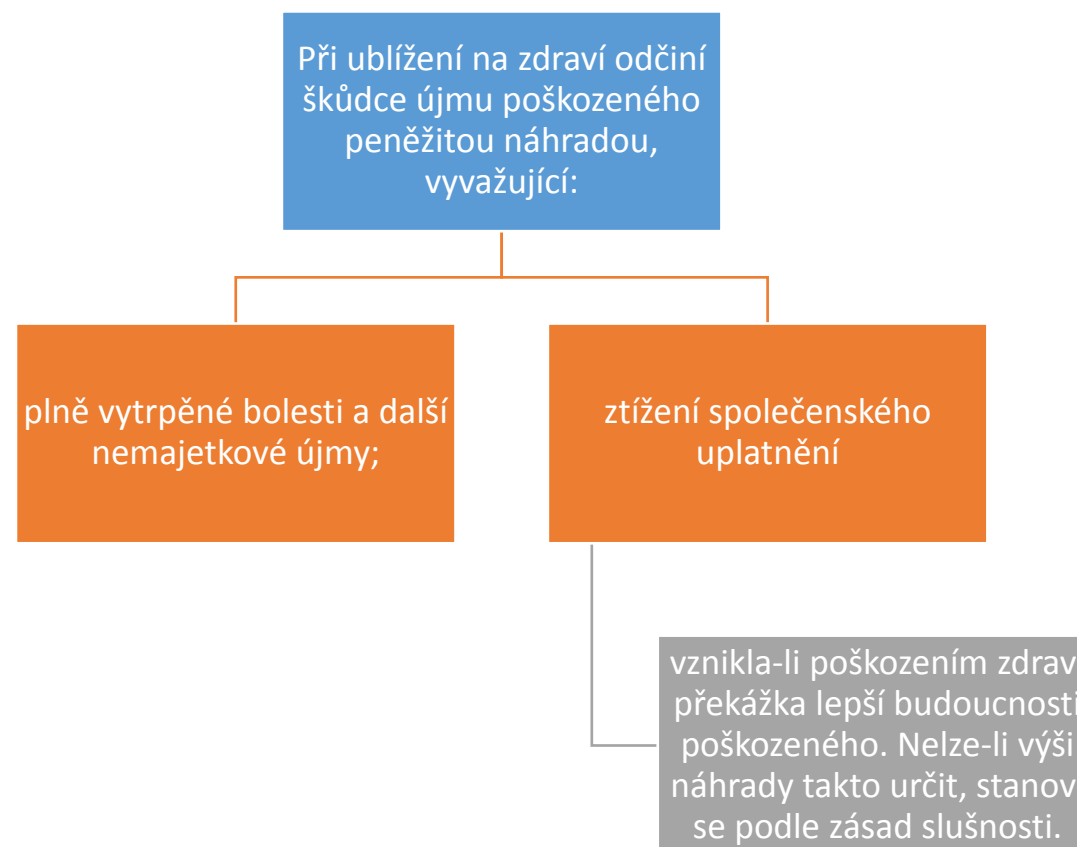
Obecné ustanovení

- (1) Škoda se nahrazuje uvedením do předešlého stavu. Není-li to dobře možné, anebo žádá-li to poškozený, hradí se škoda v penězích.
- (2) Nemajetková újma se odčiní přiměřeným zadostiučiněním. Zadostiučinění musí být poskytnuto v penězích, nezajistí-li jeho jiný způsob skutečné a dostatečně účinné odčinění způsobené újmy.

Rozsah

Náhrada při ublížení na zdraví

Usmrcení

- Při usmrcení nebo zvláště závažném ublížení na zdraví odčiní škůdce **duševní útrapy manželu, rodiči, dítěti nebo jiné osobě blízké peněžitou náhradou vyvažující plně jejich utrpení. Nelze-li výši náhrady takto určit, stanoví se podle zásad slušnosti.**

Náklady spojené s péčí o zdraví

- Škůdce hradí též účelně vynaložené náklady spojené s péčí o zdraví poškozeného, s péčí o jeho osobu nebo jeho domácnost tomu, kdo je vynaložil; požádá-li o to, složí mu škůdce na tyto náklady přiměřenou zálohu.

Náklady pohřbu

- Škůdce nahradí tomu, kdo je vynaložil, přiměřené náklady spojené s pohřbem
- v rozsahu, v jakém nebyly uhrazeny veřejnou dávkou podle jiného právního předpisu. Přitom se přihlédne k zvyklostem i k okolnostem jednotlivého případu.

Náhrada za ztrátu na výdělků

- Náhrada za ztrátu na výdělků po dobu pracovní neschopnosti poškozeného se hradí peněžitým důchodem ve výši rozdílu mezi průměrným výdělkem poškozeného před vznikem újmy a náhradou toho, co poškozenému bylo vyplaceno v důsledku nemoci či úrazu podle jiného právního předpisu.

Náhrada za ztrátu na důchodu

- Náhrada za ztrátu na důchodu náleží poškozenému ve výši rozdílu mezi důchodem, na který poškozenému vzniklo právo, a důchodem, na který by mu bylo vzniklo právo, jestliže by do základu, z něhož byl vyměřen důchod, byla zahrnuta náhrada za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti, kterou poškozený pobíral v době rozhodné pro vyměření důchodu.

Náklady na výživu pozůstalým

- Při usmrcení hradí škůdce peněžitým důchodem náklady na výživu pozůstalým, kterým zemřelý ke dni své smrti poskytoval nebo byl povinen poskytovat výživu.
- Náhrada náleží pozůstalým ve výši rozdílu mezi dávkami důchodového zabezpečení poskytovanými z téhož důvodu a tím, co by poškozený podle rozumného očekávání mohl pozůstalým na těchto nákladech poskytovat, pokud by k jeho zranění nedošlo.

Trestný čin

Trestný čin

- Trestným činem je protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně.
- K trestní odpovědnosti za trestný čin je třeba úmyslného zavinění, nestanoví-li trestní zákon výslovně, že postačí zavinění z nedbalosti.

Trestný čin je spáchán úmyslně, jestliže pachatel

- a) chtěl způsobem uvedeným v trestním zákoně porušit nebo ohrožit zájem chráněný takovým zákonem, nebo
- b) věděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, a pro případ, že je způsobí, byl s tím srozuměn.

Nedbalost je:

- a) věděl, že může způsobem uvedeným v trestním zákoně porušit nebo ohrozit zájem chráněný takovým zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že takové porušení nebo ohrožení nezpůsobí, nebo
- b) nevěděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, ač o tom vzhledem k okolnostem a k svým osobním poměrům vědět měl a mohl.

Zásada subsidiarity

- Trestní odpovědnost pachatele a trestněprávní důsledky s ní spojené lze uplatňovat jen v případech společensky škodlivých, ve kterých nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu.

Profesní samospráva

Disciplinární odpovědnost

Každý člen komory má povinnost

- **a)** vykonávat své povolání odborně, v souladu s jeho etikou a způsobem stanoveným zákony,
- **b)** dodržovat organizační, jednací, volební a disciplinární řád komory,
- **c)** řádně platit stanovené příspěvky,
- **d)** oznámit příslušným orgánům komory změny související s výkonem lékařského nebo lékárnického povolání,
- **e)** v případech stanovených komorou uzavřít odpovědnostní pojištění.

Disciplinární odpovědnost

- Každý občan má možnost podávat bezplatně k orgánům ČLK stížnosti na jednání lékařů, a to vždy, **pokud se domnívá, že lékař postupoval neodborně nebo jednal neeticky.**

- pokuta do 30000 Kč

- vyloučení z České lékařské komory na možnost vykonávání povolání lékaře

- Faktický zákaz činnosti až na 5 let

Stížnosti

- Upravuje Zákon o zdravotních službách
  - Proti postupu **poskytovatele** při poskytování zdravotních služeb
  - podává poskytovateli, proti kterému směřuje
  - Poskytovatel vyřídí do 30 dnů
  - Pokud stěžovatel nesouhlasí, obrátí se na kraj
  - Kraj posoudí a může uložit nápravné opatření
  - Neprovedení opatření vede k odejmutí povinnosti